

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Oprichting vleesvarkenshouderij en mestbewerkings- en verwer- kingsinstallatie Klevar b.v. te Sevenum

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de
aanvulling daarop**

3 maart 2009 / rapportnummer 1800-84

1. OORDEEL OVER HET MER EN DE AANVULLING DAAROP

Varkenshouderij Klevar B.V. is van plan een vleesvarkenbedrijf op te richten voor 15.744 vleesvarkens. Dit nieuwe bedrijf zal gebouwd worden op een nieuwe locatie in het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) aan de Kleefsedijk ongenummerd te Sevenum. Zijn huidige vleeskuikenbedrijf aan het Hoogbroek 24-26 te Sevenum zal hij beëindigen. Mogelijk zal hij ook zijn vleesvarkenbedrijf aan 't Rooth 69a te Maasbree beëindigen. Het oprichten van het nieuwe bedrijf en het afbouwen van de huidige bedrijven zullen gefaseerd plaatsvinden.

Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd. Voor de besluitvorming over de aanvraag van de vergunning in het kader van de Wet milieubeheer wordt de procedure van milieueffectrapportage (m.e.r.) doorlopen.

De Commissie miste in het MER informatie die essentieel is voor de besluitvorming. Naar de mening van de Commissie behoeft het MER een aanvulling ten aanzien van de volgende essentiële tekortkomingen:

- onvoldoende uitwerking van de ammoniakdepositie door het voornemen en de achtergronddepositie;
- onvoldoende onderbouwing van de haalbaarheid van de gehanteerde emissiehoogtes en gerelateerd energiegebruik;
- onvoldoende uitwerking van het aspect luchtkwaliteit;
- onvolledige uitwerking van de milieueffecten van de mestbewerkingen -verwerkingsinstallatie.

De initiatiefnemer heeft het MER op 17 november 2008 aangevuld. Deze aanvulling heeft de Commissie bij haar beoordeling betrokken. Zij is van oordeel dat in het aangepaste MER en de aanvulling daarop **alle essentiële informatie aanwezig is voor de besluitvorming over de Wm-vergunning**.

Het MER met de aanvulling geeft informatie over de belangrijkste milieuparameters voor dit initiatief: geur, ammoniak en fijn stof. Voor deze en andere milieuaspecten zijn de effecten van de referentiesituatie, het voorkeursalternatief (vka) en het meest milieuvriendelijk alternatief (mma) in kaart gebracht en is een vergelijking gepresenteerd. Daarmee is in het MER en de aanvulling goede en bruikbare informatie beschikbaar om het milieubelang een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over de Wm-vergunning. Nog ontbrekende informatie over de gevolgen voor de Natura 2000-gebieden kan geleverd worden bij de beoordeling van het voornemen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

2. TOELICHTING OP HET OORDEEL

Ammoniakdepositie voornemen

Het MER

In het MER was beschreven dat de invloed van het voornemen op het Natura 2000-gebied "Deurnesche peel en Mariapeel" minimaal zou zijn. Als reden werd gesteld dat de depositie ($2,24 \text{ mol N}_{\text{totaal}}/\text{ha}/\text{jaar}$) zich onder de grens bevindt van 5% van de kritische depositiewaarde van het betreffende gebied,

conform Het 'Toetsingskader ammoniak en Natura 2000'. Het vigerende wettelijk kader is echter de Natuurbeschermingswet. De Commissie adviseerde om de ammoniakdepositie ten gevolge van het initiatief en de effecten daarvan op het Natura 200-gebied "Deurnesche peel en Mariapeel" inzichtelijk te maken.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER is weergegeven welke bijdrage het voornemen levert aan de ammoniakdepositie op het Natura 2000-gebied "Deurnesche peel en Mariapeel" zonder gebruik te maken van saldering. Daarnaast is tevens aangegeven dat wordt uitgegaan van saldering. Echter, er ontbreekt nog informatie over de individuele afname van ammoniakdepositie vanwege de beëindiging van de bedrijven aan het Hoogbruik te Sevenum en aan 't Rooth te Maasbree en de aangekochte 'ammoniakrechten' in de omgeving van Heythuisen. Het is bovendien nog niet zeker dat deze beëindigingen plaats zullen vinden. Daardoor is onduidelijk wat de gevolgen voor het Natura 2000-gebied zijn voor de verschillende situaties die kunnen ontstaan. Daarenboven is het nog onduidelijk of saldering is toegestaan.

Deze informatie ten behoeve van de beoordeling van het initiatief in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft geen essentiële informatie voor de besluitvorming over de vergunningaanvraag in het kader van de Wet milieubeheer. Het gebied "Deurnesche peel en Mariapeel" is aangewezen als Habitatrictlijngebied en Vogelrichtlijngebied. De Commissie gaat er van uit dat het toetsingskader van de Natuurbeschermingswet 1998 van toepassing is en dat dit toetsingskader niet betrokken hoeft te worden bij de Wm-vergunning.

- De Commissie adviseert alsnog onderzoek te doen naar de invloed van de beoogde saldering op de instandhoudingsdoelstellingen voor de individuele voor verzuring gevoelige habitattypen van het Natura 2000-gebied "Deurnesche peel en Mariapeel". Zij adviseert deze informatie en de reeds beschikbare informatie uit het MER en de aanvulling te gebruiken bij de beoordeling van het voornemen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998.

Achtergronddepositie ammoniak

Het MER

In het MER was niet gerekend met de meest recente gegevens over de achtergronddepositie voor ammoniak. De Commissie adviseerde deze informatie in de aanvulling te actualiseren.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER zijn de actuele achtergronddeposities voor ammoniak weergegeven. De actuele waarden zijn weergegeven in gereduceerde mol NH_x /ha, terwijl dit normaliter in mol N_{totaal} /ha/jaar¹ wordt uitgedrukt. De kritische depositiewaarden van de aanwezige habitats worden eveneens uitgedrukt in mol N_{totaal} /ha/jaar. De aanvulling geeft daardoor geen direct inzicht in de correcte achtergrondconcentratie. Echter aan de hand van de actuele gegevens uit de kaarten van het Milieu en Natuur Planbureau (MNP)² concludeert de Commissie dat de achtergrondconcentratie, uitgedrukt in mol

¹ Bij achtergronddeposities voor ammoniak en kritische depositiewaarden voor gevoelige habitats uitgedrukt in mol/ha/jaar totaal stikstof (N), wordt naast NH_x ook NO_x en SO₂ meegenomen, omdat deze stoffen eveneens een verzurende en vermestende werking hebben.

² Zie hiervoor de website van het MNP: <http://www.mnp.nl/nl/themasites/gcn/kaarten/index.html>

N_{totaal} /ha/jaar, hoger is dan de kritische depositiewaarde van de gevoelige habitats in het betreffende Natura 2000-gebied. De Commissie concludeert op grond van het MER eveneens dat sprake zal zijn van een verdere overschrijding van de kritische depositiewaarden door het voornemen.

- De Commissie concludeert dat voor de besluitvorming over de milieuvergunning de essentiële informatie aanwezig is. Zij adviseert het bevoegd gezag om bij het behandelen van de aanvraag van de milieuvergunning de actuele gegevens over de achtergronddepositie te gebruiken, uitgedrukt in mol N_{totaal} /ha/jaar.

Uitvoering luchtwassers en energieconsumptie

Het MER

In het MER was een luchtwasser beschreven met hoge emissiepunten (9,50 meter). Onduidelijk was of deze hoogte realiseerbaar is, onder andere binnen de kaders van de plaatselijke (bouw)verordening(en) en het oordeel van de Commissie welstand. Het was daarmee onduidelijk of deze uitvoering aangehouden zou kunnen worden, en als gevolg daarvan of de berekende milieueffecten realiseerbaar zijn. Indien de uitvoering moet veranderen, verandert ook de geuremissie. Aangezien op het geurgevoelig object, gelegen aan de Kleefse dijk 6 te Sevenum, bijna de maximale toelaatbare geurbelasting bereikt is, kan bij een geringe toename al sprake zijn van een overbelaste situatie. Evenmin was de extra energieconsumptie als gevolg van de extra luchtweerstand in verband met hoge emissiepunten beschreven. De Commissie adviseerde de haalbaarheid van deze hoge emissiepunten na te gaan en daarbij het extra energieverbruik te betrekken dat nodig is voor realisatie van die hoge emissiepunten.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling op het MER is dit advies door initiatiefnemer niet overgenomen. De Commissie concludeert dat initiatiefnemer er vanuit gaat dat de hoogte van de emissiepunten van 9,50 meter realiseerbaar is. De milieueffecten in het MER zijn beschreven op basis van de vermelde hoogte van de emissiepunten. In het geval dat deze hoogte niet haalbaar is, is overschrijding van de grenswaarden voor geur niet uit te sluiten.

- De Commissie concludeert dat de essentiële informatie aanwezig is onder de voorwaarde dat de hoogte van de emissiepunten van 9,50 meter haalbaar is. Mocht op een later tijdstip van de besluitvorming blijken dat deze hoogte niet realiseerbaar is, dan mist dit MER en de aanvulling op dit punt essentiële informatie.

Luchtkwaliteit

Het MER

De Commissie constateerde dat de beoordeling van de effecten op de luchtkwaliteit niet had plaatsgevonden op de inrichtingsgrens, terwijl van toepassing zijnde regelgeving dat wel vereiste. De Commissie adviseerde om de toetsing van de concentraties van fijn stof aan de grenswaarden te baseren op de fijn stof concentratie op de inrichtingsgrens.

Aanvulling op het MER

In de aanvulling zijn nieuwe berekeningen uitgevoerd. Hieruit blijkt dat de grenswaarden voor fijn stof niet worden overschreden.

- De Commissie concludeert dat het MER en de aanvulling ten aanzien van het milieuaspect fijn stof alle voor de vergunningverlening relevante informatie geven.

Mestvergistingsinstallatie en mestbewerking- en -verwerkinginstallatie

Het MER

De gevolgen van de mestbewerking- en -verwerkinginstallatie voor de verschillende milieuaspecten waren niet of onvolledig uitgewerkt. Gegevens ontbraken over de capaciteit en de geluidproductie van de installatie en het eventueel vrijkomen van geur en ammoniak. Alsmede NO_x en SO₂, omdat deze stoffen eveneens een verzurende en vermestende werking hebben. De Commissie adviseerde de ontbrekende gegevens te beschrijven en ook te betrekken bij de vaststelling van milieueffecten en de vergelijking van de alternatieven.

Aanvulling op het MER

Uit de aanvulling op het MER blijkt dat initiatiefnemer van het voornemen om mestbewerking en -verwerking toe te passen afziet. Derhalve vervalt daarmee de vraag voor het aanleveren van informatie met betrekking tot de mestvergistingsinstallatie en mestbewerking- en -verwerkinginstallatie.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Klevar BV (voorheen dhr. P.J.G.H. Haenen)

Bevoegd gezag: het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Limburg

Besluit: op grond van de Wet milieubeheer

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C14.0

Activiteit: oprichting vleesvarkenshouderij en mestbe- en verwerkingsinstallatie

Betrokken documenten:

- Milieueffectrapportage Varkenshouderij Klevar B.V. Kleefsedijk onge-nummerd te Sevenum, Drieweg Advies, 28 september 2007;
- Bijlagenrapport milieueffectrapportage (1 van 2), Drieweg Advies, 28 september 2007;
- Bijlagenrapport milieueffectrapportage (2 van 2), Drieweg Advies, 28 september 2007.

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in: De Limburger d.d. 18 augustus 2006, 't Klökske en het E3 Journaal d.d. 17 augustus 2006

aanvraag richtlijnenadvies: 8 augustus 2006

ter inzage legging startnotitie: 17 augustus tot en met 28 september 2006

richtlijnenadvies uitgebracht: 11 oktober 2006

richtlijnen vastgesteld: 7 november 2006

kennisgeving MER in: De Limburger en 't Klökske d.d. 23 april 2008

aanvraag toetsingsadvies: 4 april 2008

ter inzage legging MER: 24 april tot en met 4 juni 2008

aanvulling MER: 5 november 2008

toetsingsadvies MER en de aanvulling daarop uitgebracht: 3 maart 2009

Werkwijze Commissie bij toetsing:

Tijdens de toetsing inventariseert de Commissie eerst of er tekortkomingen zijn in het voldoen aan de (vooraf) gestelde eisen. Vervolgens beoordeelt de Commissie de ernst van de eventuele tekortkomingen. Daarbij staat de vraag centraal of de benodigde informatie aanwezig is om het milieubelang een volwaardige plaats te geven bij de besluitvorming. Is dat naar haar mening niet het geval dan signaleert de Commissie dat er sprake is van een zogenoemde 'essentiële tekortkoming'. De Commissie adviseert dan dat die informatie alsnog beschikbaar komt, alvorens het besluit wordt genomen. Overige tekortkomingen in het MER worden in het toetsingsadvies opgenomen, voor zover ze kunnen worden verwerkt tot duidelijke aanbevelingen voor het bevoegde gezag. Deze werkwijze impliceert dat de Commissie zich in het advies tot hoofdzaken beperkt en niet ingaat op onjuistheden of onvolkomenheden van ondergeschikt belang.

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. S. Bokma

ing. H.J.M. Hendriks (tevens secretaris)

ir. N.G. Ketting (voorzitter)

BIJLAGE 2: lijst van zienswijzen en adviezen

Zienswijzen op het MER

1. College van B&W gemeente Sevenum, Sevenum
2. 44 eensluidende reacties
3. Tuincentrum Sevenum, Sevenum
4. Familie Ewals, Sevenum
5. De Groengroep Sevenum, de recreatieondernemers Sevenum, de Dorpsraad Kronenberg en het Lokaal Touristisch Platform
6. Achmea rechtsbijstand namens Maatschap Drissen Spreeuwenberg, Tilburg
7. Autoschade Lemmen, Sevenum
8. Achmea Rechtsbijstand, namens L.M.H. Jansen, Sevenum

Verslag openbare zitting MER Klevar B.V., 22 mei 2008 in Sevenum

Zienswijzen op de aanvulling op het MER:

9. 13 eensluidende reacties
10. 44 eensluidende reacties
11. Autobedrijf Lemmen, Sevenum
12. T. van der Beele en A. van de Beele-van Enckevort, Sevenum
13. Achmea Rechtsbijstand namens L.M.H. Jansen, Sevenum

**Toetsingsadvies over het milieueffectrapport oprichting
vleesvarkenshouderij en mestbewerkings- en verwerkingsinstallatie
Klevar b.v. te Sevenum en de aanvulling daarop**

Varkenshouderij Klevar B.V. is van plan een vleesvarkenbedrijf op te richten voor 15.744 vleesvarkens. Dit nieuwe bedrijf wordt gebouwd op een nieuwe locatie in het landbouwontwikkelingsgebied (LOG) aan de Kleefsedijk ongenummerd in Sevenum. Het huidige vleeskuikenbedrijf zal worden beëindigd. Mogelijk wordt ook het huidige vleesvarkenbedrijf beëindigd. Het oprichten van het nieuwe bedrijf en het afbouwen van de huidige bedrijven zullen gefaseerd plaatsvinden. Hiervoor wordt een vergunning in het kader van de Wet milieubeheer (Wm) aangevraagd.

ISBN: 978-90-421-2425-7

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

